

Bestemmelserne om sundhedsvæsenets patientklagenævn udgør et supplement til de love, hvorefter særlige grupper af sundhedspersonale er autoriseret (lægeloven, tandlægeloven, sygeplejerskeloven, jordemoderloven, terapiassistentloven m.fl.). – Lovforslaget nødvendiggør ikke konsekvensændringer af disse love.

2. Det eksisterende klagesystem

2.1. Sundhedsstyrelsen behandler i medfør af de nugældende regler i centralstyrelsesloven klager fra enhver (med en retlig interesse), der mener, at en medicinalperson under udøvelse af sin sundhedsfaglige virksomhed har tilsidesat sine pligter i henhold til gældende bestemmelser. Der er ud over landet etableret statslige embedslægeinstitutioner, der bl.a. lokalt bistår sundhedsstyrelsen i tilsynet med medicinalpersoner. Embedslægen/embedslægeinstitutionernes funktion varetages i Københavns kommune af stadslægen.

Sundhedsstyrelsen kan i medfør af centralstyrelsesloven og de respektive autorisationslove (lægeloven, tandlægeloven, sygeplejerskeloven m.fl.) for mindre alvorlige forseelser meddele tilrettevisninger eller advarsler. I alvorligere tilfælde kan sundhedsstyrelsen henstille til anklagemyndigheden at rejse tiltale for overtrædelse af straffeloven eller straffebestemmelser i de respektive særlove eller autorisationslove. Sundhedsstyrelsen kan ikke tage stilling til, om en medicinalperson eller den pågældende sygehuskommune har pådraget sig et erstatningsansvar i forbindelse med patientbehandling. Sådanne spørgsmål må, såfremt der ikke opnås en forligsmæssig ordning med vedkommende ansvarlige ansættelsesmyndighed, afgøres endeligt af domstolene.

Indenrigsministeriet behandler klager over sundhedsstyrelsens afgørelser, men ministeriet tager alene stilling til spørgsmål om sundhedsstyrelsens administrative sagsbehandling, og ikke til sundhedsstyrelsens sundhedsfaglige bedømmelser.

Amtskommunerne, Københavns og Frederiksberg kommuner samt staten – bl.a. for så vidt angår Rigshospitalet – behandler som ansættelsesmyndigheder og driftsansvarlige for sundhedsvæsenet klager og henvendelser om erstatningsspørgsmål, serviceniveau, hospitalsmiljø m.v., herunder klager over, om en ansat medicinalperson har udvist korrekt optræden i forbindelse med patientbehandlingen.

Klager over privatpraktiserende lægers og andre tilsvarende medicinalpersoners overenskomstregulerede forhold (honorarer, ydelser, opførelse m.v.) rettes til de efter sygesikringslovens § 23, stk. 2 og

4 nedsatte udvalg. På tilsvarende måde – som en særlig forsøgsordning – reguleres efter overenskomsterne et særligt klagesystem vedrørende tandlægers faglige virksomhed, hvorefter en bestemt behandling kan erklæres ikke-honorarværdig. Disse klageadgange udgør ikke et indgreb i den kompetence, som sundhedsstyrelsen i dag er tillagt med hensyn til at behandle klager over medicinalpersoners faglige virksomhed.

Benævnelsen »medicinalpersoner« er ikke entydig. Den omfatter først og fremmest de ved særlig lovgivning autoriserede personer inden for sundhedsvæsenet, nemlig:

- læger, jfr. lov om udøvelse af lægegerning (lovbekendtgørelse nr. 426 af 19. august 1976 med senere ændringer),
- tandlæger, jfr. lov nr. 276 af 26. maj 1976 om tandlæger,
- sygeplejersker, jfr. lov om sygeplejersker (lovbekendtgørelse nr. 66 af 27. februar 1979),
- jordemødre, jfr. lov nr. 671 af 13. december 1978 om jordemødre,
- ergoterapeuter og fysioterapeuter, jfr. lov nr. 154 af 8. maj 1968 om terapiassistenter,
- kliniske tandteknikere, jfr. lov nr. 100 af 14. marts 1979 om kliniske tandteknikere, og
- fodterapeuter, jfr. lov nr. 142 af 26. april 1972 om fodterapeuter.

I øvrigt henregnes til gruppen af medicinalpersoner ofte også sådanne personer, der umiddelbart deltager i behandling eller pleje af patienter inden for det offentlige sundhedsvæsen, såfremt deres uddannelse er godkendt af det offentlige, f.eks. sygehjælpere, plejhjemsassistenter, tandplejere m.fl.

Benævnelsen medicinalpersoner omfatter derimod ikke de mange og skiftende grupper af andre personer, der arbejder på sundhedsområdet, for hvilke der ikke af det offentlige er godkendt uddannelsesregler m.v. Denne gruppe, der populært er blevet betegnet som »alternative behandlere«, er ikke undergivet direkte tilsyn af sundhedsstyrelsen. Deres virksomhed er dog reguleret af de almindelige regler i lægelovens kapitel VI om kvaksalveri, hvorefter der under visse betingelser gives gruppen adgang til at tage »syge i kur«. Sundhedsstyrelsens opgaver med hensyn til igangsættelse af politimæssig efterforskning/indstilling om tiltalerejsning på dette område forudsættes ikke ændret.

For at undgå misforståelser er betegnelsen »medicinalperson« ikke anvendt i selve loyteksten, men derimod personer (persongrupper) inden for sundhedsvæsenet, og lignende, som nærmere vil